

Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

III. évfolyam – 2009. évi 5. szám

Tartalom

Bevezető	2
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói	3
A köztartozások behajtásáról	3
Az Ámr. költségvetési szerveket érintő főbb változásairól	5
Az ebtartási rendeletek felülvizsgálatáról és az eboltás új szabályairól	6
Szakmai segítségnyújtás a szociális ágazat területén	8
Hatósági Főosztály tájékoztatói	13
Anyakönyvi szabályok módosítása	13
Közlekedési igazgatás	15
Illetékfizetés az adómérséklési eljárásokban	17
Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói	20
A képzés, továbbképzés munkahelyi támogatásának lehetőségei (tanulmányi szerződés)	20
Figyelemfelhívás az önkormányzati miniszter által adományozható elismerésekkel kapcsolatos új szabályozásra	22
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	23
Egyes szociális tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	23
Információk elérhetőségekről, változásokról	26
Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2009. május)	26

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Tájékoztatót teszünk közzé a köztartozások behajtására vonatkozó – év elején módosult – szabályozásról, valamint az Ámr. költségvetési szerveket érintő főbb változásairól.

Segítséget kívánunk nyújtani a helyi rendeletalkotási gyakorlathoz, a helyi rendeletek felülvizsgálatához, melynek során az ebttartás helyi szabályozási lehetőségeit és az eboltás új szabályait mutatjuk be, illetve a szakmai segítségnyújtás keretében tájékoztatjuk az érintetteket a szociális ágazat területén felmerült néhány kérdésben a szakmai álláspontunkról.

Tájékoztatót adunk az anyakönyvi szabályokra vonatkozó jogszabály-módosításról, illetve jogértelmezést teszünk közzé az illetékfizetés szabályairól az adómérséklési eljárások során.

A jogszabály-módosítások szükségessé tették, hogy a közlekedési igazgatás területén is felhívjuk néhány lényeges változásra a figyelmet.

Bemutatjuk a képzés, továbbképzés munkahelyi támogatásának törvényi lehetőségeit, mely szabályok a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény A tanulmányi szerződés címében található, de a közszolgálati jogviszonyban is alkalmazandók.

Fel kívánjuk hívni a figyelmet az önkormányzati miniszter által adományozható elismerésekkel kapcsolatos új szabályozásra, mely – az egyéb változások mellett – új elismerési formát, a Helyi Önkormányzatokért Díjat is alapított.

A szociális tárgykörben tájékoztatást teszünk közzé az egyes szociális tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló SZMM rendeletről, mely módosította a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről szóló SzCsM rendeletet, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló SzCsM rendeletet, valamint az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről szóló ESzCsM rendeletet.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

Szeged, 2009. június 2.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói

A köztartozások behajtásáról

Az adózás rendjéről szóló, többször módosított 2003. évi XCII. törvény (Art.) 178. §-ának 20. pontja definiálja a köztartozás fogalmát.

E szerint: „**köztartozás: törvényben meghatározott**, az államháztartás alrendszerének költségvetéseiből ellátandó feladatok fedezetére előírt fizetési kötelezettség, amelynek megállapítása, ellenőrzése, behajtása bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, valamint a köztestület működésének fedezetére törvényben előírt **fizetési kötelezettség, feltéve, hogy azt önkéntesen az esedékességkor nem teljesítették**. Köztartozás az is, ha az államháztartás alrendszerének költségvetése terhére jogosulatlanul igénybe vett vagy rendeltetésétől eltérően felhasznált támogatás és járulékai megfizetését az arra hatáskörrel rendelkező szerv elrendeli, és azt a kötelezett az előírt határidőig nem teljesíti. Az állami adóhatóság a támogatás visszafizetéséről rendelkező szerv megkeresésére a költségvetési támogatás visszatartási jogát e tartozások tekintetében is gyakorolja.”

Az Art. 4. § (2) bekezdése mondja ki, hogy a törvény rendelkezéseit kell alkalmazni mindazokra a köztartozásokra, illetve igazgatási szolgáltatási díjakra is, amelyekre **törvény az adók módjára történő behajtást írta elő**.

Valamely köztartozás adók módjára történő behajtásának tehát **csak és kizárólag** törvényi rendelkezés lehet az alapja, alacsonyabb szintű jogszabály nem.

Néhány példa arra, hogy mely törvények teszik lehetővé a behajtást kérő államigazgatási szerv részére az adók módjára történő behajtásnak a kezdeményezését:

- A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 111. § (3) bekezdése a közlekedési bírságok esetén,
- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 53/A. § (5) bekezdése az építésügyi bírság esetén,
- A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 26. § (1) bekezdése a hulladékkezelési közszolgáltatási díj esetén,
- A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 19. § (3) bekezdése a mezőőri járulék esetén,
- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 41. § (2) bekezdése az érdekeltségi hozzájárulás esetén, stb.

Az Art. idézett szakasza alapján tehát törvéynél alacsonyabb szintű jogszabály hiába tartalmazza valamely köztartozás esetében az adók módjára történő behajtási kötelezettség előírását, ezekben az esetekben **jogszerű adóhatósági végrehajtásra nem kerülhet sor**, hiszen hiányzik a végrehajtási eljárás jogalapja. (Ilyen rendelkezést tartalmaz például a gyermekétkeztetéséről szóló 133/1997. (VII. 29.) Kormányrendelet.)

A **behajtási eljárás szabályai** 2009. január 1. napjától változtak. Különös figyelmet érdemel, hogy a költségminimum megelőlegezésére vonatkozó jogszabályi előírásokat a jogalkotó hatályon kívül helyezte, így a költségmegtérítés intézménye megszűnt. E rendelkezés elsődleges célja az ezzel járó adminisztrációs terhek csökkentése volt, illetve az, hogy a költségek viseléséről a pontos adatok birtokában lehessen dönteni.

Az új szabályozás szerint a köztartozás behajtásával kapcsolatosan felmerült **költségek rendezésére** az eljárás végén kerülhet sor. Az eljárás során felmerült és ki nem egyenlített költségeket **követelésarányosan** szükséges megosztani az adóhatóság és a behajtást kérő között. Az adóhatóság – eredménytelen felszólítást követően – határozattal jogosult a behajtást kérőt kötelezni az adóhatóságot megillető költségek megfizetésére. Az Art. ezt a típusú határozatot végrehajtható okiratnak minősíti.

Új szabályozásként jelenik meg, hogy az adóhatóság a szabálysértési helyszíni bírságot – annak behajthatatlansága esetén – behajthatatlannak minősítheti, egyéb esetben erre nem kerülhet sor. (Vagyis a szabálysértési helyszíni bírságot leszámítva az önkormányzati adóhatóság a köztartozást nem minősítheti behajthatatlannak, nem engedélyezhet fizetési könnyítést és nem mérsékelheti a tartozást.) E helyütt talán nem érdektelen kiemelni, hogy a szabálysértési törvény szerint a **tudomásul vett helyszíni bírság behajtása** tekintetében – az önkéntes teljesítés elmaradása esetén – kizárólag adók módjára történő behajtásnak van helye (míg az egyéb pénzbírságok esetében közérdekű munkára, vagy elzárásra történő átváltoztatásra is lehetőség van).

Az Art. 161. §-ában foglalt szabályok a törvénynek a „Végrehajtás megkeresésre” cím alatt szerepel. Az adók módjára történő behajtások ugyanis általában kétszereplős eljárások, azaz főszabályként egy megkereső és egy megkeresett szerv működik együtt valamely be nem fizetett köztartozás behajtásában. A jogalkotó 2009. január 1. napjától az Art. 161. §-ba beépített egy új, (10) bekezdést, amely kimondja, hogy a 161. § rendelkezéseit nem kell alkalmazni azokra az esetekre, amelyek esetében a központi költségvetés által kifizetett összeg a tartozás eredeti kötelezettjének állammal szembeni tartozásává válik és adók módjára kell behajtani. Ez a fajta köztartozás ugyanis az állami adóhatóság hatáskörébe tartozik, az állami adóhatóságnak kell az ilyen tartozást nyilvántartania és behajtania. Ez tehát egy egyszereplős eljárás (aminek az eljárási rendjét a jogszabály megfelelően rendezi), így az eljárásban nem jelenik meg megkereső és megkeresett államigazgatási hatóság. Mindezek alapján szükségessé vált, hogy ez a fajta köztartozás kikerüljön a vonatkozó jogszabályi rendelkezés hatálya alól.

A hatályba lépett változtatások rövid áttekintését követően a **hatályos szabályozásról** röviden:

- A köztartozás jogosultja negyedévenként jogosult (a negyedévet követő hó 15. napjáig) megkeresni az illetékes adóhatóságot.
- A behajtás alá vonható minimális összeg 5.000 Ft, illetve a helyszíni bírság behajtása esetén 3.000 Ft. Soron kívüli kezdeményezésre akkor van lehetőség, hogy ha a hátralék későbbi megfizetése veszélyeztetve van.
- A megkeresésben a következőket kell feltüntetni: a behajtást kérő és a fizetésre kötelezett azonosító adatai, a tartozás jogcíme, a kötelezettséget elrendelő határozat (végzés) száma és jogerőre emelkedésének időpontja, a teljesítési határidő, a tartozás összege és járulékai, valamint az adók módjára történő behajtást lehetővé tévő jogszabály pontos megjelölése. A megkereső államigazgatási szervnek minden esetben figyelemmel kell lennie arra a jogszabályi rendelkezésre, amelynek alapján a fizetési kötelezettséget előírta, és amennyiben az adott jogszabály valamely végrehajtási cselekmény foganatosítására kötelezi, úgy annak megtörténtét igazolnia kell.
- Az adóhatóság a behajthatatlan tartozásról a behajtást kérőt tájékoztatja, illetve a behajtott összeget haladéktalanul átutalja a köztartozás jogosultjának, amennyiben a behajtott összeg nem nyújt fedezetet minden tartozásra, úgy az adóhatóság a beszedett

összeget a különböző tartozások arányában számolja el, és utalja át a megkereső szervnek.

- A végrehajtás során felmerült és ki nem fizetett költségeket az adóhatóság állapítja meg. E költségeket az adóhatóság és a behajtást kérő között követelés arányosan kell elosztani. Az adóhatóság először a költségek megfizetésére felhívja a behajtást kérő szervet, majd ennek eredménytelensége esetén határozattal rendelkezik a költségek megfizetéséről. E határozat végrehajtható okiratnak minősül.
- Az adóhatóság az eljárás során fizetési könnyítést nem engedélyezhet, a tartozást nem mérsékelheti, és nem minősítheti behajthatatlannak a követelést, kivéve a szabálysértési bírság esetét.

Összefoglalva tehát az eddigi gyakorlattól eltérően a helyi adóhatóságok költségmegalókegézést nem igényelhetnek az adók módjára történő behajtást kérő államigazgatási szervektől, viszont jogosultak behajthatatlannak minősíteni a szabálysértési bírságot, amennyiben ennek egyéb jogszabályi feltételei fennállnak. Az eljárások során a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet szabályait értelemszerűen alkalmazni kell.

Készítette:

Dr. Bálint Anna

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Az Ámr. költségvetési szerveket érintő főbb változásairól

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) több ponton módosult, ezek a módosítások érintették a helyi önkormányzatokat és költségvetési szerveik gazdálkodásának egyes szabályait. (Módosító jogszabály: 327/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. §, 11. §, 12. §, 35. § (2) bekezdése. A módosítások 2009. január 1-jén léptek hatályba, de az Ámr. 17-18. §-aiban foglalt azon rendelkezéseket, amelyek a költségvetési szervek besorolását, illetve a megkötött megállapodásokat érintik, 2009. évben még nem kell alkalmazni.)

A költségvetési szerveket érintő főbb változásokra szeretnénk a figyelmet felhívni annak érdekében, hogy ezek megfelelő alkalmazására sor kerülhessen.

1. Az Ámr. 17. §-a definiálja a **gazdasági szervezet** fogalmát és meghatározza annak feladatait. Többek között ellátja a tervezéssel, előirányzat-felhasználással, fenntartással, készpénzkezeléssel, működtetéssel, beruházással, stb. kapcsolatos feladatokat. A feladatok ellátásának módja is különböző lehet. Egyrészt elláthatja a feladatokat saját maga, de elláthatja azokat szolgáltatás megrendelésével, vagy más költségvetési szerv által is. Fontos a figyelmet felhívni arra, hogy a feladatai közül nem mindet láthatja el vásárolt szolgáltatással. Az Ámr. 17. § (2) bekezdése értelmében a **tervezéssel, az előirányzat-felhasználással, az előirányzat-módosítással, a munkaerő-gazdálkodással, a készpénzkezeléssel, a könyvvetéssel, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésével, a vagyon használatával** kapcsolatos feladatokat kizárólag az önállóan gazdálkodó

költségvetési szerv gazdasági szervezete láthatja el. A 2010. január 1-jén hatályba lépő rendelkezés szerint az önállóan működő költségvetési szerv nem rendelkezik gazdasági szervezettel, míg az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv az alapító szerv döntése alapján rendelkezhet gazdasági szervezettel. Amennyiben a költségvetési szerv nem rendelkezik gazdasági szervezettel, úgy e feladatok ellátására az irányító szerv köteles az irányítása alatt álló, gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szervet kijelölni.

2. Megváltoztak a **gazdasági vezetőre** vonatkozó szabályok is, szigorodnak a **képesítési követelmények** azzal, hogy a jogszabály a gazdasági vezetőre nézve előírja az államháztartási képesítést, ha nem szakirányú (pénzügyi, gazdasági) felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. A gazdasági vezető 2011. január 1-je után kinevezése esetén a képesítési előírások alól csak akkor kaphat mentesítést, ha legalább 5 éves gazdasági vezetői gyakorlattal rendelkezik, és az előírt képesítés megszerzéséhez a tanulmányait megkezdte (Ámr. 18/B. § (1) és (5) bekezdései.) A községi, nagyközségi önkormányzat költségvetési szervénél a gazdasági vezető kinevezésénél 2012 januárjától az általános képesítési előírásokat kell alkalmazni, ekkortól megszűnik az Ámr. 168. §-a szerinti mentesség (2011. december 31-ig a végzettség és képesítési előírások alól felmentés adható), nem lesz elégséges az érvényesítési, ellenjegyzési feladatok végzéséhez előírt végzettség.
3. A költségvetési szervek **fejlesztési célú pályázatainak**, támogatási igényeinek **saját forrás** biztosítása tekintetében elégséges az irányító szerv vezetőjének (polgármesternek) a nyilatkozata, és nem szükséges a képviselő-testület határozata. Önkormányzati körben ez az új szabály alkalmazandó a részben vagy egészben európai uniós forrásból megvalósuló programok esetében is (Ámr. 83. § (4) bekezdése).

Azért tartottuk fontosnak ezen új szabályokra felhívni a figyelmet, hogy a döntés-előkészítések során a jegyzők megfelelően tudják segíteni az önkormányzatok és az önkormányzati költségvetési szervek munkáját.

Készítette:

Dr. Bálint Anna

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Az ebtartási rendeletek felülvizsgálatáról és az eboltás új szabályairól

A Regionális Államigazgatási Hivatal munkatervének megfelelően folyamatban van az állattartási rendeletek áttekintése, amelynek kapcsán a következő jogalkalmazási probléma került felszínre. 2009. január 1-jétől hatályos a veszettség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet, amelynek nyomán a korábbi jegyzői hatáskör megszűnt az ebek veszettség elleni védőoltása tekintetében, ugyanis hatályukat vesztették a veszettség elleni védekezést korábban szabályozó, az Állat-egészségügyi

Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 1. számú mellékletének 212-216. §-ai, 418-430. §-ai, valamint 39. számú függeléke.

A korábbiaktól eltérően 2009. január 1-jétől az eb tartója nem az eb tartási helye szerint illetékes jegyzőnek, hanem az állat-egészségügyi felügyeletet ellátó, az eb tartója által szabadon választott magán-állatorvosnak köteles bejelenteni, ha az állat a három hónapos kort elérte, elhullott vagy elkóborolt, vagy új tulajdonoshoz került. Az FVM rendelet 4. § (5) bekezdése alapján a megtörtént eboltás nyilvántartási kötelezettsége megváltozott, az alább idézettek alapján az oltást végző **magánállatorvos köteles**:

- „a) az oltás beadását a helyszínen az oltási könyvben igazolni (az oltás időpontja, a felhasznált oltóanyag neve, gyártási száma, az oltást végző állatorvos aláírása, kamarai bélyegzőjének lenyomata);
- b) a következő **adatokról nyilvántartást vezetni**, és azokat **5 évig** megőrizni:
  - ba) az állattartó neve, lakhelye, az állat tartási helye,
  - bb) a beoltott eb azonosítása: fajtája, ivara, színe, jegyei, születési időpontja (év, hó), – amennyiben van – egyedi azonosítója (tetoválás, chip), oltási könyvének egyedi sorszáma,
  - bc) a veszettség elleni védőoltás időpontja,
  - bd) a felhasznált oltóanyag neve, gyártási száma;
- c) az év során elvégzett immunizálások ba)-bc) pontokban felsorolt **adatait** az oltást végző állatorvos székhelye szerint illetékes kerületi **főállatorvosnak** az azt követő év január 30-ig **megküldeni**;
- d) nyilvántartásából egy adott állat immunizálásának b) pontban felsorolt adatait haladéktalanul az állat-egészségügyi hatóság rendelkezésére bocsátani, annak felhívására;
- e) az általa beoltott, embert mart állat oltottságáról **a megmart embert kezelő orvost** – annak kérésére – tájékoztatni;”

Az oltási könyv adattartalmára vonatkozó előírások az FVM rendelet mellékletében található.

Több hatályos állattartási, illetve ebtartási rendelet viszont azt tartalmazza, hogy az ebekről a polgármesteri hivatal nyilvántartást vezet. Valószínűleg a korábbi, a jegyzőnek a veszettség elleni eboltással kapcsolatos feladatai és hatásköre miatt maradhatott ez a szöveg a rendeletekben. Az ebekre vonatkozó nyilvántartási kötelezettséget helyi rendeletben csak akkor lehet jogszerűen előírni, ha az célhoz kötött, tehát a nyilvántartás célját is tartalmaznia kell a rendeletnek, a jegyző vagy a hivatal számára azonban nem lehet hatáskört telepíteni önkormányzati rendelettel. Az erre vonatkozó rendeleti szabályozást hatályon kívül kell helyezni, abban az esetben is, ha jegyzői hatáskört és nyilvántartást magasabb szintű jogszabály írja elő.

Az ebek **veszettség elleni védőoltásának** hatósági felügyeletét az állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző szolgálat, a védőoltás beadása szakmai és etikai **feltételeit** a Magyar Állatorvosi Kamara (a továbbiakban: **Kamara**) **határozza** meg. A veszettség elleni védőoltást valamennyi magánállatorvos elvégezheti.

A Kamara álláspontja szerint az ebek veszettség elleni védőoltásának ún. összevezetési módon történő kivitelezése szakmai szempontok és állatvédelmi, közegészségügyi és közbiztonsági elvek alapján sok tekintetben kifogásolható megoldás, „elavult és rossz módszer”. Azokon a településeken azonban, ahol nem működik állategészségügyi szolgáltató intézmény, ez a módszer szükséges. Az 5.000 fő vagy annál kisebb lakosságú

településeken, ahol legalább egy állategészségügyi szolgáltató intézmény (pl. állatorvosi rendelő) működik, összevezetett eboltást szervezni szakmailag indokolatlan, ezért a kamara nem fog javaslatot adni.

Az FVM rendelet 7. § (3) bekezdése alapján oltás céljából történő eb-összevezetésre a kerületi főállatorvos a járványhelyzet figyelembevételével csak abban az esetben adhat engedélyt, ha az adott településen vagy településrészen nincs engedélyezett állategészségügyi szolgáltató létesítmény, továbbá, ha a településszerkezet és az immunizálandó ebek száma nem teszi lehetővé az állatok tartási helyén történő oltás elvégzését.

Az eb-összevezetésre vonatkozó engedélyt a **magánállatorvosnak** az illetékes kerületi főállatorvosnál kell **kérelmeznie**, annak szükségességének részletes indoklásával, az oltó állatorvos nevének, az oltás tervezett helyének, időpontjának, valamint a várhatóan összevezetésre kerülő állatok számának megjelölésével. A kérelemhez **csatolni kell a Kamara javaslatát**, anélkül a kerületi főállatorvos nem engedélyezheti az ebek összevezetését, hiszen az a magán-állatorvosi kérelem alaki kelléke. Az előbbiekből kiadott határozatot a kerületi főállatorvos az **összevezetés kérelmezett** helye szerint illetékes település **jegyzőjének** is köteles megküldeni. (Az FVM rendelet 7. § (5) és (6) bekezdése szerint. Továbbá: www.maok.hu honlapon, „Az ebek szervezett veszettség elleni védőoltása megszervezésének és elvégzésének szabályzata” és a MÁOK elnökének állatorvosi tájékoztatója.)

Az előbbiekből fakadóan a helyi **önkormányzat rendeletében nem írhatja elő** az ebek összevezetését **normatív módon**, mivel annak elrendelésére a hatályos jogszabály alapján, egyedi eljárás keretében meghozott határozattal a kerületi főállatorvos jogosult.

Még egy fontosnak ítélt változásra hívnánk fel a figyelmet. A külterületen talált gazdátlan, kóbor ebeket, macskákat a vadászati engedéllyel rendelkező személyek már nem löhetik le önhatalmúlag. (Mint korábban már utaltunk rá, az erre jogot adó Áesz. 215. § (1) és (2) bekezdése már nem hatályos.) Helyette ez az új, a kóbor állatok életét jobban tiszteletben tartó szabály azt írja elő, hogy a veszettség rókák közötti terjedése, más állatfajra való átjutásának a korlátozása érdekében a **kerületi főállatorvos elrendelheti** – egyedi határozatban – a vadászterületen **kóborló, nem befogható ebek leölését**. Ennek végrehajtása a vadászatra jogosult kötelessége. (FVM rendelet 11. § (1) bekezdés b) pontja alapján.)

Készítette:

Dr. Kása Róbert

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Szakmai segítségnyújtás a szociális ágazat területén

A Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervéről szóló 318/2008. (XII. 23.) Kormányrendelet 12. § (2) bekezdés c) pontja alapján, a Regionális Államigazgatási Hivatal a helyi önkormányzatok kérésére szakmai segítséget nyújt az önkormányzatok ágazati feladatainak ellátásához.

Hivatalunk Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztálya és a kirendeltségek osztályai számos esetben tesznek eleget ezen jogszabályi kötelezettségüknek.

A Hivatali Tájékoztató jelen számában a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvénnyel (Szoc.tv.) kapcsolatos – több önkormányzat megkeresését követően kialakított – szakmai álláspontunkat kívánjuk ismertetni.

1. A normatív lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeihez kapcsolódó jogértelmezés

A jogalkalmazói gyakorlatban gyakran előforduló anomália, hogy a szociális támogatást kérő **ismert életkörülményeire, vagyoni viszonyaira tekintettel kétségbe vonható a jövedelemnyilatkozatának valóságtartalma.**

Ez a helyzet előállhat a **normatív lakásfenntartási támogatásra jogosultság** elbírálásakor is.

Kérdésként felvetődött, hogy a Szoc.tv. 38. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott **normatív lakásfenntartási támogatás iránti kérelem elbírálásánál** a kérelmező vagyoni helyzetét figyelembe veheti-e a döntésre jogosult és ez alapján elutasítható-e a támogatási kérelem.

A Szoc.tv. lakásfenntartási támogatásra vonatkozó 38. § (1) bekezdése szerint:

„A települési önkormányzat lakásfenntartási támogatást nyújt:

a) az e törvényben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: **normatív lakásfenntartási támogatás**)”

A Szoc.tv. 38. § (2) bekezdése világosan meghatározza a normatív lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeit.

„(2) **Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert havi költsége a háztartás havi összjövedelmének 20 %-át meghaladja.**”

A törvény mindösszesen két normatív támogatásra jogosító feltételt támaszt:

- az egy főre jutó havi jövedelem és
- a lakásfenntartás elismert havi költségének törvényben meghatározott mértéke.

Az önkormányzat – vagy átruházott hatáskörben a döntésre jogosult – hatásköre arra terjed ki, hogy a támogatási kérelmet **a törvényi feltételek alapján bírálja el**, és a feltételeknek megfelelő kérelmezőt részesítse támogatásban.

Ha a törvényi jogosultsági feltételek fennállnak, és a kérelmet az eljárási szabályoknak megfelelően nyújtották be, akkor az önkormányzatnak támogatást kell nyújtania.

Ebből következik, hogy csak akkor utasíthatja el a kérelmet, ha a jogosultsági feltételeknek való megfelelés, és/vagy az eljárási szabályok nem érvényesülnek.

A támogatási kérelem elbírálása során a kérelmező vagyoni helyzete a fentebb kifejtettek alapján tehát nem lehet közvetlen bírálati szempont, mert ezt a Szoc.tv. vonatkozó 38. § (2) bekezdése nem határozza meg jogosultsági feltételként. A Szoc.tv. nem ad felhatalmazást arra, hogy az önkormányzatok a normatív lakásfenntartási támogatások jogosultsági feltételeit bővítsék. (Lásd: 48/2009. (IV. 24.) AB határozat)

A bevezetőben felvetődött kérdés kezelésére a Szoc.tv. 10. § (6) bekezdése biztosít lehetőséget.

„(6) Ha az önkormányzat vagy annak jegyzője **hivatalos tudomása vagy környeztanulmány lefolytatása alapján** a kérelmező életkörülményeire tekintettel az (1) bekezdés szerinti **jövedelemnyilatkozatban foglaltakat vitatja**, felhívhatja a kérelmezőt az általa lakott lakás, illetve saját és a családja tulajdonában álló vagyon fenntartási költségeit igazoló dokumentumok benyújtására.

Abban az esetben, ha a fenntartási költségek meghaladják a jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelem 50 %-át, **a jövedelem a fenntartási költségek figyelembevételével vélelmezhető.**”

Ebben az esetben a vagyoni helyzet közvetett módon – a vagyon fenntartásának költségeiből vélelmezhető jövedelem megállapításán keresztül – bírálati szemponttá válhat, de közvetlen módon ebben az esetben sem lehet az elutasítás indoka.

A kérelem elutasítását – ha a vélelmezhető jövedelem magasabb, mint a jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelem – az egy főre jutó havi jövedelem-feltételnek való meg nem felelésre lehet alapozni.

Ez az értelmezés lehetővé teszi, hogy valóban csak a jogszabályban írt feltételeknek megfelelő igénylők jussanak ehhez a szociális ellátási formához. Jogos igényként merült fel, hogy az eltírt jövedelemmel rendelkező, és a lakásának fenntartására önerőből képes kérelmezők ne jussanak jogosulatlanul ehhez a szociális ellátási formához.

Ugyanakkor fontos hangsúlyozni azt is, hogy a jövedelemnek a fenntartási költségek alapján történő vélelmezése nagyfokú körültekintést igényel. Ez a szabályozás 2003. február 15-én lépett hatályba, az eltelt időszak alatt jelentős mértékben nőttek a lakásfenntartási költségek, illetve a lakásfenntartási költségeknek a jövedelemhez viszonyított arányában is változás történt. Mindezekre tekintettel minden esetben, ha a jogalkalmazó ehhez a jogi eszközhöz nyúl, fokozott gondossággal kell eljárnia, mivel az eset összes körülményeire figyelemmel hozható megalapozott döntés.

2. A helyi szociális rendeletek aktív korúak ellátásával kapcsolatos módosításához

Az aktív korúak ellátásának szabályozására vonatkozó konkrét rendeletalkotási felhatalmazást a 2009. január 1-jétől hatályos Szoc.tv. záró rendelkezések 132. § (4) bekezdése tartalmaz.

„(4) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza **a rendszeres szociális segélyben részesülő, egészségkárosodottnak nem minősülő személyek együttműködésének eljárási szabályait, a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszégésének eseteit.**”

A törvény hatályba lépése óta az önkormányzatok helyi rendeleteinek módosítása folyamatosan történik, sok esetben már megtörtént.

Fontosnak tartjuk, hogy a törvényi felhatalmazásban foglaltak a helyi szociális tárgyú rendeleteken keresztül hatályosuljanak, ezért az egyes elemek szabályozására az alábbi ajánlásokat fogalmazzuk meg.

- Az együttműködés intézményi feltételeinek meghatározása, az együttműködésre megfelelő szerv kijelölése.
  - A Szoc.tv. 37/C. § (1) és a 37/D. § (3) bekezdése alapján a szociális rendeletben konkrétan **meg kell jelölni azt a szervet** (jellemzően családsegítő szolgálat), amellyel a rendszeres szociális segélyre jogosult az együttműködési kötelezettsége teljesítése érdekében kapcsolatot tart.
- Az eljárási szabályok meghatározása.

- *Az együttműködési kötelezettségre vonatkozó rendeleti szabályozás körében lehet rendelkezni például a **nyilvántartásba vétel**, illetve az **együttműködési megállapodás megkötésének határidejéről**, az együttműködésre kijelölt szerv önkormányzat irányában fennálló **tájékoztatási kötelezettségéről**, annak **eseteiről és határidejéről**, a **jogosult megjelenési kötelezettségének gyakoriságáról**, az együttműködésre kötelezett mulasztása esetén **igazolási kérelem benyújtásának lehetőségéről**, annak **határidejéről**, az együttműködési kötelezettség megszegése, illetve mulasztás esetén tehető **intézkedésekről**, továbbá arról, amit az önkormányzat az eljárási szabályok között **szükségesnek tart rögzíteni**.*
- Az együttműködés megszegése eseteinek szabályozása.

Ezzel összhangban írja elő a rendszeres szociális segély megállapításának feltételeként a Szoc.tv. 37/C. § (1) bekezdése az 55. életévét betöltött, valamint a 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelő jogosultak tekintetében a települési önkormányzat által kijelölt szervvel megvalósuló együttműködési kötelezettség nyilatkozatban történő vállalásának kötelezettségét.

Miután a települési önkormányzat csak a rendszeres szociális segélyezettekre vonatkozóan állapíthatja meg az együttműködési eljárás 37/D. § szerinti szabályait, nyilvánvalóan csak az érintett személyi körre nevesítheti az együttműködési szabályok megszegésének eseteit, az együttműködési eljárás szabályai betartásának kikényszerítése céljából.

  - *Az **együttműködési kötelezettség megszegése eseteinek a szabályozása kizárólag a rendszeres szociális segélyre jogosultnak az önkormányzat által kijelölt szervvel történő együttműködési kötelezettségét érintheti**, a szociális rendelet a rendelkezésre állási támogatásra jogosult és az állami foglalkoztatási szerv közötti együttműködési kötelezettség megszegésének eseteiről nem rendelkezhet, mivel arról a Szoc.tv. 37/F. § (1) bekezdésének b) pontja, valamint a módosított Flt. 54. § (13) bekezdés a) és b) pontja **kógens jelleggel rendelkezik**.*
  - *A szabályozás keretében **konkrét magatartásokról, illetve mulasztásokról** kell rendelkezni, és a rendelkezésnek **összhangban** kell lennie az együttműködés önkormányzati rendeletben megállapított **eljárási szabályaival**.*
  - *Az együttműködési kötelezettség megszegésének esetei körében **alkotmány- és törvénysértő olyan magatartásokat szabályozni**, amelyek kizárólag a rendszeres szociális segélyt igénylő **életmódjára, családja ellátására** vonatkoznak – például alkoholizáló életmódot folytat, antiszociális magatartás tanúsítása miatt veszítette el korábbi munkahelyét, gyermekei iskolába járatásáról nem gondoskodik stb. –, mert a **Szoc.tv. rendelkezéseivel ellentétesen korlátozzák a szociális ellátásra jogosultak körét**. (31/2002. (VII. 2.) AB határozat 5. pont)*
- A beilleszkedést segítő programok típusainak meghatározása.
  - ***Foglalkoztathatóság javítása, álláskeresésre felkészítés érdekében a** motiváció- és készségfejlesztés, képzettség erősítése, pszicho-szociális megerősítés, egyéni tanácsadás – esetkezelésen belül személyes megerősítés, álláskeresői készségek erősítése, pályakorrekciós tanácsadás, képzésbe eljuttatás, kommunikációs és konfliktuskezelési készségek fejlesztése, mentálhigiénés tanácsadás, szociális problémák kezelése/esetkezelés,*

- **szinten-tartás – karbantartás – társadalmi integráció erősítése érdekében:** egészségügyi – szociális – mentális állapotot javító, reszocializáció elősegítése, szociális esetkezelés, családgondozás, szocializációs, kapcsolatépítő csoportok, pszichológiai megerősítés/tanácsadás, kezelésbe juttatás, intézményi kapcsolódás megőrzése,
- **más ellátásba juttatás segítése:** nyugdíj, rehabilitációs járadék, gyermeknevelési ellátások, ápolási díj, társadalombiztosítási tanácsadás, ügyintézés segítése, információnyújtás az ellátásokról és a munkaerőpiaci kapcsolódásokról.

„Az együttműködés megszegése eseteinek szabályozása” bekezdésben kiemeltük, hogy a helyi rendeleti szabályozás a törvény értelmében csak a rendszeres szociális segélyben részesülő, egészségkárosodottnak nem minősülő személyek körére terjedhet ki.

Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a rendszeres szociális segélyre jogosult személyt a Szoc.tv. 37/C. § (4) bekezdése szerint megilleti a választás szabadsága abban a tekintetben, hogy az önkormányzat közfoglalkoztatási tervében számára biztosított lehetőséggel kíván-e élni.

Álláspontunk szerint törvénysértő az olyan helyi rendeleti szabályozás, amely a rendszeres szociális segélyezett részére kötelezően előírja a közfoglalkoztatásban való részvételt, ugyanakkor, ha a közfoglalkoztatást az önkormányzat tudja biztosítani, célszerű az érintetteket a helyben rendelkezésre álló minden eszközzel tájékoztatni annak lehetőségéről.

Készítette:

Sztankovics Béla

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Hatósági Főosztály tájékoztatói

Anyakönyvi szabályok módosítása

1.) Az anyakönyvezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló **2009. évi XXI. törvény** rendelkezései alapján **2009. június 1-jei hatállyal változnak** az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló **1982. évi 17. tvr. (At.) egyes szabályai**.

Mindez az anyakönyvi igazgatást illetően az At. felügyeleti szerv feladataira vonatkozó 3. § (2) bekezdésének pontosítását, az anyakönyvi adatok védelmében belül az anyakönyvi bejegyzés és irat megtekintését, valamint a házassági névviseléssel kapcsolatos miniszteri engedélyezési jogkört és egyes eljárások illetékét érinti.

Az anyakönyvi adatok védelmével összefüggően **a betekintés** engedélyezése – amely eddig az államigazgatási hivatalok hatásköre volt – a módosítás értelmében a fenti időponttól megszűnik, illetve az anyakönyvvezető feladatkörébe kerül.

Az At. 6. § (1) bekezdés új szövege szerint „*Ha törvény másként nem rendelkezik, az anyakönyvi nyilvántartásokba állami vagy önkormányzati szerv nevében eljáró személy a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása mellett **jogosult** betekinteni.*”

A jövőben tehát a betekintéshez felettes szervei engedélyezésre nincs szükség és miután a jogszabály jogosultságot biztosít, a feltételek fennállása esetén alakszerű engedély határozatot az anyakönyvvezetőnek sem kell hoznia.

Az At. 6. § (3) bekezdésben említett, a betekintésről készült hivatalos feljegyzést véleményünk szerint – a célt és jogalapot is igazoló megkereséssel együtt – az érintett anyakönyvi bejegyzés alapiratainál kell elhelyezni.

Az At. 27/B. §-ának módosítása az Emberi Jogok Európai Bíróságának hazánkat érintő ítélete (Daróczy kontra Magyarország ügy, 44378/05. sz. kérelem) nyomán született.

Lényegét tekintve a *házasság megszűnését követően* annak a házastársnak ad lehetőséget a volt házastársa nevéből képzett **házassági neve megváltoztatására**, aki azt nem az anyakönyv alapján öt megillető formában (pl. Kovács István János felesége a házassági nevét Kovács Istvánné-ként, vagyis a két utónév helyett csak egy utónévvel) viselte.

Ez a fajta minisztériumi házassági névváltoztatás *nem tévesztendő össze a házassági névviselési forma módosításával*, amely változatlanul anyakönyvvezetői jogkörbe tartozik és a házastársakat/volt házastársakat a házasság fennállása vagy annak megszűnése után is – újabb házasságkötésig – alanyi jogként, korlátlanul megilleti.

Az IRM Anyakönyvi Osztálya az ASZA útján arra kérte az anyakönyvvezetőket, hogy erre a házassági névváltoztatásra *2009. június 1-jét megelőzően ne vegyenek fel kérelmet*, mert később formanyomtatványt tesznek közzé. (Vélhetően a végrehajtási rendelkezések is módosulnak e körben, ahogyan ez szintén várható az egyéb új vagy megváltozott törvényi rendelkezéssel összefüggésben.)

Az ismertetett házassági névváltoztatás az Itv. párhuzamos módosítása folytán (ld. a 2009. június 1-jén hatályba lépő 5/A. §-át) *illetékmentességet élvez* majd, míg a házassági névviselési forma módosításának illetéke változatlanul 5.000 Ft.

Az előzőleg irtakon túl módosul néhány más **anyakönyvi tárgyú illeték**, így az Itv. Mellékletének II. pont 1. alpontjában az **állampolgársági bizonyítvány** kiállítására előírt 1.500 Ft-os illeték mértéke **3.000 Ft-ra**, a X. pont 3. alpontjában a minisztériumi jogkörbe tartozó **születési családi és utónév ismételt megváltoztatása** iránti kérelemre előírt 20.000 Ft illeték mértéke pedig **30.000 Ft-ra** változik.

A helyenként még ma is tapasztalt helytelen gyakorlatra tekintettel meg kell jegyezni, hogy az Itv. XXI. pont 3. alpontja alapján az anyakönyvi kivonat illetéke 2.000 Ft, tehát (már hosszabb ideje) nem esik egybe az általános tételű illeték mértékével.

2.) A nemzetközi magánjogi tvr. (1979. évi 13. törvényerejű rendelet) 2009. április 4-től hatályos 10. § (2) bekezdése értelmében utólag is felhívjuk a figyelmet azon kettős vagy többes állampolgárságú személyek születési nevének anyakönyvezésére, akiknek az egyik állampolgársága magyar, az ő esetükben ugyanis – erre irányuló kérelem esetén – a jövőben a másik állampolgárságuk szerinti jogot kell alkalmazni.

Ez a szabályozás a családi és az utónévre egyaránt vonatkozik, a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben pl. egy francia állampolgársággal is rendelkező személy a francia jog szerint "Bogdan Francisc", a magyar jog szerint pedig "Bogdán Ferenc"-ként került korábban anyakönyvezésre, a kétféle névviselés közül fenti időponttól kezdődően azt kell anyakönyvezni, amelyikre a fél kérelme irányul.

Ehhez ha nem is külön kérelem, de az érintett egyértelmű nyilatkozata szükséges, amit pl. a születési vagy házassági jegyzőkönyv "Megjegyzések" rovatában lehet rögzíteni, az igazolt külföldi állampolgárságra való utalás (érvényes külföldi útlevél vagy más személyi okmány száma stb.) mellett.

3.) A 2008. évi CXIII. törvény a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény és a külföldre utazásra felhasználható más okmányokkal kapcsolatos szabályozásra vonatkozó egyes törvények módosításáról az At. 41. §-ának módosítása révén **2009. június 28-i hatállyal** ugyancsak érinti az anyakönyvvezetők feladatait.

Az említett törvény nyomán (ld. 14. §) a Nytv. módosuló 29. § (1) bekezdése értelmében a **személyazonosító igazolványra való jogosultság** – a jelenlegi 14 évvel szemben – a továbbiakban **nem kötött alsó korhatárhoz**.

Az At. 41. § (2) bekezdésének új szövege szerint fenti időpontot követően az **anyakönyvvezető küldi meg** az újszülött személyazonosító és lakcím-igazolványának kiadása érdekében az **újszülött arcképét**, valamint – kérelemre, ld. a Nytv. szintén módosuló 13. § (2) bekezdését – a **törvényes képviselők nevét és telefonszámát** az okmányiroda részére.

Az eljárást pontosító végrehajtási szabályok azonban ez ideig nem kerültek kihirdetésre és azok várható lényegéről még nincs is tudomásunk, ezért erről csak a későbbiekben tudunk tájékoztatást adni, illetve javasoljuk, hogy az anyakönyvvezetők folyamatosan kísérjék figyelemmel az új jogszabályokat és az ASZA Fórumon megjelenő szakmai anyagokat, iránymutatásokat.

4.) A Magyar Közlöny 63. számában kihirdetésre került a **bejegyzett élettársi kapcsolatról** szóló újabb, 2009. évi XXIX. törvény, amely **2009. július 1-jén** lép hatályba.

A végrehajtási rendelkezések ezzel kapcsolatban sem jelentek meg eddig, ezért egyebek mellett **az anyakönyvvezetők illetékessége sem ismert**, miután a törvény felhatalmazása (ld.

az At. új 42/A. § (3) bekezdését) alapján azt – a fővárosi kerületekben és a megyei jogú városokban működő anyakönyvvezetőkön kívül – az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter rendeletben jelöli ki (ld. az At. új 26/E. § (1) bekezdését).

Készítette:

Fekete Julianna

Hatósági Osztály
Kecskeméti Kirendeltség

Közlekedési igazgatás

1./ A jegyző értesítési kötelezettsége amennyiben azt észleli, hogy a jármű jogszerű megszerzője a bejelentési kötelezettségét annak keletkezésétől számított 15 napon túl, késedelmesen teljesíti.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) korábbi szabályai értelmében a közlekedési igazgatási hatóságnak – önhiba fennállása esetén – a járművet ki kellett vonnia a forgalomból, ha annak jogszerű megszerzője a bejelentési kötelezettségét a törvényben meghatározott 15 napon túl, késedelmesen teljesítette.

Az egyes közúti közlekedési igazgatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 6/2009. (III. 31.) IRM rendelet 2009. április 1-jei hatállyal módosította a R. 88/A. § (1) bekezdését, a (3) és (4) bekezdéseket pedig hatályon kívül helyezte. Az új szabályok értelmében gépjármű átírásának késedelmes teljesítése esetén a közlekedési igazgatási szankció – a jármű forgalomból történő kivonása – megszűnik, helyette a jegyző a szabályszegésről értesíteni köteles a szabálysértési hatóságot, ahol a jármű új tulajdonosával szemben a „közlekedési igazgatási szabályok megsértése” szabálysértés miatt eljárást indítanak.

2./ 2009. július 1-jétől a négykerekű segédmotoros kerékpár (quad, mopedautó) a közúti forgalomban csak érvényes engedéllyel és jelzéssel vehet részt.

Erről a 2008. évi C. törvénnyel módosított közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 25/A. § d) pontja rendelkezik.

A 2009. április 1-jét megelőzően használatba vett négykerekű segédmotoros kerékpárok hatósági engedéllyel és jelzéssel való ellátását 2009. április 1-jét követően az üzemeltető kérheti bármely okmányirodában, feltéve, hogy járművét a közúti közlekedésben kívánja használni. Az eljárásban származás-ellenőrzési eljárás elvégzésére, előzetes eredetiség vizsgálatra, törzskönyv kiadására nem kerül sor, és a jármű időszakos műszaki vizsgálata és illeték fizetési kötelezettség sincs előírva. Előzetes eredetiségvizsgálatot (14.000 Ft) a jövőbeni tulajdonjog-változás nyilvántartásba vételekor kell elvégeztetni.

A R. módosított szabályai értelmében a kérelemhez csatolni kell:

- A közlekedési hatóság által a forgalomba helyezést megelőző műszaki megvizsgálás során kiállított „Műszaki Adatlap”-ot;
- a tulajdonjog jogszerű megszerzését igazoló okiratot;
- az „Igazolólap” elnevezésű forgalmi engedély és a rendszám-tábla igazgatási szolgáltatási díjának (4800 Ft) megfizetését tanúsító igazolást.

A kérelem benyújtásakor be kell mutatni:

- a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás meglétét tanúsító igazolást;
- a regisztrációs adó megfizetését tanúsító igazolást;
- új, vezérlőképviselet által forgalmazott jármű esetén a forgalmazó által kiállított jármű kísérlőlapot.

A jármű forgalomba helyezése a nyilvántartásba vétellel, az „Igazolólap” elnevezésű forgalmi engedély, valamint a segédmotor kerékpárokra rendszeresített „E” típusú különleges rendszám-tábla (3.500 Ft) kiadásával valósul meg.

3./ Jogsabályt sért a gépjárműnek a helyi adóhatóság kérésére történő forgalomból kivonása, ha a gépjárműadóról szóló törvény feltételeinek nem felel meg.

A helyi adóhatóságok gyakran fordulnak az okmányirodákhöz jármű forgalomból történő kivonása céljából, ha nyilvántartásuk szerint az adózó gépjárműadó tartozása az egy évi adótételt meghaladja. Az okmányiroda a megjelölt járműve(ke)t a törvényi feltételek vizsgálata nélkül rendre kivonja a forgalomból arra hivatkozva, hogy a R. 88. § (1) bekezdésének a) pontja alapján nem vizsgálhatja, hogy az adóhiány az egy éves adótételt meghaladja, az adóhatóság kérését akkor is teljesítenie kell, ha az csupán az adóhiány tényét állapítja meg.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (Gjt.) 9. § (4) bekezdése értelmében, *amennyiben az adóalany adó tartozása az egy évi adótételt meghaladja, és a közúti közlekedési nyilvántartásban újabb adóalanyt a közlekedési hatóság nem tüntetett fel, az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárműnek a forgalomból történő kivonását.*

A Gjt. tehát akkor teszi lehetővé a jármű forgalomból történő kivonásának kérését, ha az adóalany adott járművének adó tartozása a rá vonatkozó éves adótételt meghaladja. A helyi adóhatóság tehát nem teheti meg azt, hogy az adózó pl. „A” járművének éves adó tartozása miatt a tulajdonában (üzemben tartásában) álló másik, legalább 1 évi adó tartozással nem terhelt „B” jármű, vagy mindkét jármű kivonását kérje.

Gépjármű indokolatlan, jogellenes forgalomból kivonásának súlyos következményei lehetnek az arról rendelkező hatóságra nézve (a károsult ügyfél által államigazgatási jogkörben okozott kár megfizetése érdekében indított esetleges per), ezért véleményünk szerint az okmányirodának ilyen esetekben meg kell követelnie az adóhatóságtól, hogy a kivonási kérelmében konkrétan jelölje meg, hogy az adózó kivonandó járműve vonatkozásában mely időszakban milyen mértékű adóhiány keletkezett, a járműnek mennyi az éves adótétele. *Ezzel a módszerrel kizárható olyan jármű forgalomból történő kivonása, amellyel kapcsolatban a kivonás törvényi feltételei hiányoznak.*

Készítette:

Dr. Molnár László
Hatósági Főosztály

Illetékfizetés az adómérséklési eljárásokban

Másodfokú eljárásaink során tapasztaljuk, hogy az adómérséklési ügyekben helytelenül kerül megállapításra az alapeljárás, valamint a fellebbezési eljárás illetéke.

Több esetben azt tapasztaltuk, hogy az első fokon eljáró adóhatóság az adómérséklésre irányuló kérelmek elbírálása esetén megfélekedezik az általános tételű eljárási illeték és a fellebbezési illeték megfizetéséről egyaránt. Gyakorlatilag minden, illeték nélkül benyújtott kérelmet elbírálnak, a határozatuk ellen szintén illeték nélkül benyújtott fellebbezéseket felterjesztik.

Szintén gyakori hiba, hogy adómérséklési, vagy adóelengedési kérelem elutasítása esetén az adóhatóság nem él indokolási kötelezettségével, vagy túl általánosan fogalmaz. Nem vizsgálják továbbá azt sem, hogy a pótlék és bírságtartozás megfizetése esetleg nem veszélyezteti-e a vállalkozási tevékenységet folytató kérelmező gazdasági tevékenységének folytatását. Ez a mérlegelés jelen gazdasági helyzetben különösen fontos feladata az adóhatóságnak.

A méltányossági eljárások alatt az Art. 134. § (1) és (3) és (5) bekezdései alapján indított adómérséklési eljárásokat kell érteni. Az Art. 168. § (6) bekezdésében szabályozott, önellenőrzési pótlék mérséklése iránti kérelem – amennyiben az adózó arra hivatkozik, hogy úgy járt el, ahogy az tőle elvárható – nem tartozik az illetékköteles méltányossági eljárások körébe.

Az adóigazgatási eljárásban a méltányossági eljárás (adómérséklés, fizetési könnyítés) illetéke 2.200 forint.

A fellebbezés illetéke, ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható, akkor a fellebbezéssel érintett, vagy a vitatott összeg minden megkezdett 10.000 forintja után 400 forint illetéket kell fizetni, de legalább 5000 forintot és legfeljebb 500.000 forintot.

Amennyiben a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, tételes illetéket kell fizetni, melynek mértéke 5000 forint. Éppen ezért is fontos, hogy az első fokú határozat rendelkező részében pontosan szerepeljen az illeték mértéke, hiszen az ügyfél ez alapján is mérlegelheti, hogy „megéri-e” benyújtania a fellebbezését, tehát, hogy arányban áll-e a fizetendő illeték mértéke a mérsékelni kívánt adótartozással.

A kérelemre indult adóhatósági eljárásban az illetékkötelezettség megállapításakor figyelemmel kell lenni az Itv. illetékmentességi szabályaira és csak azon első fokú, illetve jogorvoslati eljárásért lehet megkövetelni az illeték lerovását, amelyet az illetéktörvény nem minősít tárgyi illetékmentes eljárásnak [Itv. 33. § (2) bekezdés 22. pont, 23. pont, 26. pont, 30. pont, Itv. Melléklet XXI. Cím 4. pont]. Tárgyi illetékmentesség esetén ugyanis nem kell illetéket fizetni.

A tárgyi illetékmentesség vizsgálata mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy az adózó személyes illetékmentességet élvez-e. Az illeték fizetésére egyébként kötelezett személyes mentessége esetén az illetéket a mentes féltől nem lehet követelni. A személyes illetékmentességre jogosultak körét az Itv. 5. § (1) bekezdése határozza meg.

Az adóhatósági eljárási illeték tárgya az első fokú eljárás mellett a jogorvoslati eljárás, nevezetesen a fellebbezési és felügyeleti intézkedés iránti kérelem, illetve a végrehajtási kifogás elbírálásával kapcsolatos eljárás.

Amíg az első fokú adóigazgatási eljárásban a főszabály a tárgyi illetékmentesség, addig a jogorvoslati eljárásban ez nem érvényesül, a jogorvoslati eljárás főszabály szerint illetékköteles.

Ugyancsak 2.200 forint általános tételű illetéket kell fizetni abban az esetben is, ha az adózó ún. vegyes kérelmet terjeszt elő, vagyis egy kérelemben a tartozás elengedése vagy mérséklése mellett fizetési könnyítés engedélyezését is kéri.

Ha az adózó két külön beadványban nyújtja be a tartozás mérséklésére, elengedésére irányuló kérelmét, valamint a fizetési könnyítés engedélyezésére irányuló kérelmét, akkor a 2.200 forint mértékű illetéket annyiszor kell megfizetnie, ahány kérelmet benyújtott, függetlenül attól, hogy azokat az adóhatóság egyesíti és egy eljárásban bírálja el.

Ha a kérelmek az első fokú méltányossági eljárásban meghozandó döntés meghozatala előtt érkeznek az első fokú adóhatósághoz, a kérelmeket egyesíteni kell, és egy eljárásban kell elbírálni.

Méltányossági eljárás során az eljárás tárgyának értékéhez igazodó fellebbezési illetéket – a fellebbezés tartalmától függően – az alábbiak szerint kell megállapítani:

- adó elengedésére irányuló kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezés esetén az illeték alapja a teljes (elengedni kért) összeg,
- az adó elengedése iránti kérelemnek részben helyt adó határozat elleni fellebbezés esetén a vitatott összeg az illetékalap,
- adómérséklés iránti kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezés esetén az elengedni kért összeg az illeték alapja,
- adómérséklés iránti kérelemnek részben helyt adó határozat elleni fellebbezés esetén a kért és a törölt összeg közötti különbség az illeték alapja.

Fizetési könnyítés iránti eljárásban a fellebbezési illeték a fellebbezés tartalmától függően az alábbi esetekben értékhez igazodó:

- fizetési halasztásra, illetőleg részletfizetésre irányuló kérelem elutasítása esetén a teljes – halasztani, illetőleg részletekben fizetni kért – összeg a fellebbezési illeték alapja,
- fizetési halasztást, illetőleg részletfizetést pótlékköteles engedélyező határozat ellen benyújtott – jogszerűséget vagy összegszerűséget vitató – fellebbezés esetén az illeték alapja a pótlék teljes összege.

A méltányossági elvet követve ezekben az eljárásokban felmerül a költségmentesség kérdése. A kérdést a közigazgatási hatósági eljárásban a személyes költségmentesség megállapításáról szóló 180/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet 4-6. §-ai szabályozzák. A hatóság a természetes személy ügyfél – kérelmére – részére teljes vagy részleges költségmentességet engedélyezhet. A költségmentesség megállapítására irányuló kérelmet az első és másodfokú eljárásban és a végrehajtási eljárás során is beadhatja az ügyfél. A hatóság a költségmentesség engedélyezése ügyében a kérelem (hiánypótlás) beérkezésétől számított 8 napon belül végzéssel, illetve az eljárást lezáró határozatában dönt. A költségviselés tárgyában hozott első fokú végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

A 7002/2009. (AEÉ 2.) APEH irányelv (az egyes illetékszabályoknak az állami adóhatóság eljárása során való alkalmazásáról) részletesen elemzi az egyes ügýtípusok esetén az illetékfizetést.

Készítette:

Varga Zoltán

Hatósági Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói

A képzés, továbbképzés munkahelyi támogatásának lehetőségei (tanulmányi szerződés)

A munkavállaló képzésével, illetve továbbképzésével összefüggésben a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) egyrészt a tanulmányi szerződésre vonatkozó rendelkezések révén lehetőséget biztosít a munkáltatónak, hogy szakember szükségletének biztosítása érdekében munkavállalójával tanulmányi szerződést kössön, másrészt pedig tanulmányi szerződés kötés nélkül is előír bizonyos kötelezettségeket a munkáltató részére.

E szabályokat a közalkalmazottakra és a köztisztviselőkre is egyaránt alkalmazni kell.

1./ A tanulmányi szerződés kölcsönösen előnyös lehet mind a munkáltató, mind pedig a munkavállaló számára, ha a felek a szerződés feltételeinek meghatározásánál megfelelő körülményekkel járnak el.

Két esetben nem teszi lehetővé a törvény tanulmányi szerződés megkötését:

- a. **munkaviszonyra vonatkozó szabály alapján járó kedvezmények biztosítására** (pl. általános iskolai tanulmányokat folytató munkavállaló részére egyébként törvény szerint járó munkaidő-kedvezmény nyújtására), továbbá
- b. **ha a tanulmányok elvégzésére a munkáltató kötelezte a munkavállalót.** (Mt. 111.§)

Ha a munkáltató kötelezte a munkavállalót a szükséges képzés megszerzésére, képzésen való részvételre akkor erre nem köthető tanulmányi szerződés.

Ebben az esetben a munkáltató köteles megtéríteni a képzéssel kapcsolatos valamennyi költséget (*tandíjat, vizsgadíjat, könyveket, utazási-, illetve szállásköltséget*), a tanulmányokon való részvétel és a vizsgák előtti felkészülési időre járó munkaidő kedvezmény időtartamára a munkaszerződés (kinevezés) szerinti egyébként járó díjazást.

Ha a tiltás ellenére tanulmányi szerződés kötésére kerülne sor, akkor e szerződés érvénytelennek minősül.

A szerződés tárgya lehet:

- iskolarendszerű képzés – *egyetemi, főiskolai, nappali, esti, levelező, távoktatás,*
- iskolarendszeren kívüli képzés – *általában tanfolyami jellegű, felnőttképzés, szakmai továbbképzés, átképzés, munkaerő-piaci képzés,*
- belföldi és külföldi tanulmányút,
- nyelvi képzés.

A tanulmányi szerződés kétoldalú megállapodás, melynek megkötését mindkét fél (*munkáltató és munkavállaló*) egyaránt kezdeményezheti, azonban **a döntés**, hogy a munkáltató köt-e megállapodást, és ha igen, milyen feltételekkel, az **a munkáltató kizárólagos mérlegelési jogkörébe tartozik**, tehát a munkáltató elutasítása miatt a munkavállalónak jogorvoslati lehetősége nincs.

A tanulmányi szerződés érvényességének feltétele, hogy írásba kell foglalni.

A tanulmányi szerződésnek tartalmaznia kell a munkáltatót terhelő támogatás formáját, mértékét és esedékességét, továbbá – a támogatás mértékével arányosan – a munkavállaló

által a munkáltatónál kötelezően munkaviszonyban töltendő idő tartamát, amely öt évnél hosszabb nem lehet.

(A munkáltatónál letöltendő időnek kettős értelemben kell megfelelnie az arányosság követelményének: a támogatás mértékével való arányosság egyrészt a tanulmányi időhöz, másrészt a támogatás mértékéhez mért arányosságot jelenti. Aránytalanul hosszú idő, vagy 5 évnél hosszabb idő kikötése a tanulmányi szerződés érvénytelenségét eredményezheti. Vitatott esetben a bíróság dönti el, hogy milyen idő tekinthető arányosnak [BH.2001/195.]

A támogatás formája lehet pénzbeli vagy természetbeni juttatás. A munkáltatói támogatás magában foglalhatja a képzési költségeket (tandíj, tankönyv, vizsgadíj), az oktatás helyszínére történő utazás, szállás költségeit, de kiterjedhet a tanulmányi szabadság és a vizsga miatt munkából kiesett időre szóló díjazásra is (pl. távolléti díj megállapítására).

Érdemes konkrétan meghatározni, hogy milyen jellegű képzésen (oktatási intézmény, szak) vesz részt a munkavállaló, hogy az iskola hány oktatási időszak alatt végezhető el leghamarabb *(napjainkban ez már különösen fontos kérdés az ún. kredit rendszer miatt)*, és azt is, hogy milyen végzettséget szerez a tanulmányok befejezésével.

Célszerű taxatív felsorolni és megállapodni abban is, hogy

- mi minősül lényeges szerződésszegésnek *(ha a támogatott munkavállaló nem megfelelő eredménnyel folytatja tanulmányait, illetve a meghatározott időtartamot nem tölti le, vagy egyéb lényeges szerződésszegést követ el, a munkáltató követelheti a ténylegesen nyújtott támogatásnak megfelelő összeg megtérítését; a munkáltató szerződésszegése megvalósulhat azzal, hogy a megállapodásban vállalt támogatást, vagy annak egy részét nem, vagy nem határidőben teljesíti, ebben az esetben a munkavállaló mentesül a szerződésben foglalt kötelezettségei alól, és a szerződésszegésből eredő esetleges kárát is érvényesítheti), illetve*
- mi nem minősül annak *(ilyen lehet, ha a munkavállaló egészségügyi okok miatt nem tud tanulmányi kötelezettségének eleget tenni, vagy ha a munkáltató rendkívüli felmondással szünteti meg a munkavállaló munkaviszonyát).*

Itt hívnánk fel a figyelmet arra, **a közszolgálati jogviszonynak a munkáltató által történő megszüntetése önmagában nem szünteti meg a munkáltató tanulmányi szerződésből eredő kötelezettségeit** (BH 2000. 176), ezért a szerződés megkötésekor rögzíteni kell, hogy „a szerződésnek a munkáltató által történő megszüntetése esetén jelen tanulmányi szerződés is hatályát veszíti, s a megszűnés napján a feleknek a szerződésből eredő valamennyi kötelezettsége megszűnik”.

Ha a tanulmányi szerződésben az idézett feltétel nem szerepel, a bíróság megítélheti, hogy a munkáltató a közszolgálati jogviszony megszűnése után is fizesse a volt köztisztviselőnek a szerződésben foglalt támogatást *(egészen a szerződésben megjelölt tanulmányi idő befejezéséig)*, sőt még az esetleges új munkahelyen a távolléti díjat is, amennyiben a tanulmányi szerződésben a tanulmányi szabadidőre, ebben állapodtak meg.

A felek megállapodásán alapuló jogcímen történő megszüntetések *(áthelyezés, közös megegyezés)* esetében pedig célszerű a megszüntető okiratban rögzíteni a tanulmányi szerződésből a megszűnésig, illetve a megszűnés után a feleket terhelő kötelezettségeket.

2./ Tanulmányi szerződés kötés nélkül is jár a munkavállalónak a szabadidő, de csak iskolarendszerű képzés esetében köteles a munkáltató elengedni munkavállalóját a kötelező

képzésre, szakmai gyakorlat idejére, a vizsgára való felkészülésre, a vizsga letételére, a diplomamunka elkészítésére.

A vizsgákra való felkészüléshez vizsgánként – a vizsga napját is beleszámítva – 4 munkanap szabadidő jár. Diplomamunka, szakdolgozat, évfolyamdolgozat elkészítéséhez 10 munkanap szabadidőt köteles a munkáltató biztosítani (*oktatási intézmény igazolása alapján*).

Erre az időre díjazás (távolléti díj) azonban **csak akkor jár, ha a munkavállaló általános iskolai tanulmányokat folytat. Egyéb esetekben nem,** csak ha erről tanulmányi szerződésben külön megállapodnak.

A nem iskolarendszerű képzésben részt vevő munkavállalónak a törvény nem biztosít munkaidő kedvezményt.

Készítette:

Németh Erika

Koordinációs és Szervezési Főosztály

Figyelemfelhívás az önkormányzati miniszter által adományozható elismerésekkel kapcsolatos új szabályozásra

Ez év február 27-én került kihirdetésre és március 7-én lépett hatályba az önkormányzati miniszter által adományozható elismerésekről, az elismerésben részesíthetők köréről, valamint az elismerésben részesítés feltételeiről és rendjéről szóló 9/2009. (II. 27.) ÖM rendelet.

E rendeletében a miniszter – a foglalkoztatottak és a minisztérium munkáját segítők részére adományozható miniszteri díjak, kitüntető címek, plakettek, miniszteri emléktárgyak, sportszakmai és turisztikai elismerések felsorolása mellett – a helyi önkormányzatok érdekében huzamos időn keresztül végzett kimagasló közigazgatási munka és egyéb önkormányzati feladatok terén kifejtett eredményes tevékenység elismerésére *Helyi Önkormányzatokért Díjat* is alapított.

A rendelt részletesen szabályozza az elismerések adományozásának eljárási rendjét, valamint az egyes elismerések adományozásának speciális eljárási szabályait is.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy önkormányzati miniszter által adományozható kitüntetésre történő előterjesztés előtt a rendeletet tanulmányozni szíveskedjenek, az előterjesztést pedig a hivatkozott rendelet 15. sz. mellékletében foglalt (*munkáltatói nyilatkozatot is tartalmazó*) minta alapján – dolgozói nyilatkozattal (16. sz. melléklet) együtt – szíveskedjenek felterjeszteni.

Készítette:

Németh Erika

Koordinációs és Szervezési Főosztály

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Egyes szociális tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A Magyar Közlöny 2009. évi 49. számában jelent meg az egyes szociális tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 9/2009. (IV. 11.) SZMM rendelet (R.), amely 2009. április 19-i hatállyal módosította az alábbi rendeleteket:

1.) A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet (Ir.)

Az intézményi elhelyezés során – a korábbi szabályozástól eltérően – a kérelem nyilvántartásba vételéről, valamint az előgondozás I. szakasza elvégzésének időpontjáról szóló **írásbeli értesítéshez** (Ir. 12. § (2) bekezdés) **kell a megállapodás tervezetét, valamint az intézmény házirendjét mellékelni** (Ir. 12. § (4) bekezdés).

A módosítás értelmében **megszűnik a szociális szolgáltató, illetve intézmény vezetőjének** Ir. 18. §-a szerinti **értesítési kötelezettsége az alapszolgáltatás biztosításáról**. Az értesítés küldése oka fogyottá vált, tekintettel arra, hogy az alapszolgáltatások esetén megkötendő megállapodás tartalmi elemei szinte megegyeznek a – most hatályon kívül helyezett – 6. számú mellékletben foglalt értesítés elemeivel.

A módosítás hatálybalépését követően **a szenvedélybetegek nappali ellátása esetében** az Ir. 21. § (1) bekezdése értelmében már **nem kell az igénybevevőnek szakorvosi igazolást mellékelnie a kérelméhez**. Ennek indoka, hogy a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a szenvedélybetegek nappali ellátását igénybe venni kívánó személyek általában még nem rendelkeznek diagnózissal. Szakmailag is indokolt a változtatás, tekintettel arra, hogy a nappali ellátás célzott feladata az is, hogy az ellátott függőségének megfelelő szakorvosi kezeléshez való hozzájutását elősegítse.

A jogalkalmazás megkönnyítése végett az Ir. 22. §-a kiegészül azzal, hogy **a vagyoni értékű jogok** becsült forgalmi értékének meghatározásakor az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvénynek a vagyoni értékű jogok értékére vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Az egyértelműbb és egyszerűbb dokumentálás érdekében több vonatkozásban is pontosításra került az Ir. 1. számú, 2. számú, 9. számú és 10. számú melléklete.

2.) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (SzCsM rend.)

Az SzCsM rend. módosításának célja az egyes rendelkezések pontosítása, kiegészítése, valamint a gyakorlatban jelzett problémák orvoslása.

A szociális szakvizsga letételének kötelezettsége pontosításra került aszerint, hogy a vezetői megbízással, illetve kinevezéssel rendelkező személy a megbízást, kinevezést követő két éven belül köteles – a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet 5. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a szociális szakvizsgát letenni. Ha a vezető a szociális szakvizsgát határidőben

nem teszi le, a vezetői beosztásban a szociális szakvizsga megszerzéséig nem foglalkoztatható (SzCsM rend. 6. § (7) bekezdés).

Az alapszolgáltatásokra vonatkozó közös szabályok között a folyamatos működés biztosítása érdekében a jogalkotó egyértelművé tette a **szolgáltatások helyettesítésének szabályait**: az alapszolgáltatások nyújtását a fenntartó nem szüneteltetheti, a folyamatos működésről távollét esetén a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon, a szolgáltatást végző személynek a 3. számú mellékletnek **megfelelő lépéssel rendelkező személlyel** történő helyettesítése, illetve másik szociális szolgáltatóval, intézménnyel, illetve annak fenntartójával kötött megállapodás révén gondoskodik (SzCsM rend. 19. § (5) bekezdés).

2009. január 1. napjával módosultak a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szoc.tv.) **jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra irányadó szabályai**, mellyel összhangban változott az SzCsM rend. szabályozása is. A módosítás szerint a csak jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma szolgáltatónként, intézményenként, illetve a Szoc.tv. 65. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben az ellátottak összesített számának figyelembevételével nem haladhatja meg a házi segítségnyújtásban részesülő személyek számának **háromszorosát**, azzal, hogy az arány a normatív állami hozzájárulás elszámolásakor figyelembe vehető napi átlag ellátotti létszámra vonatkozik. Ha a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülő ellátott házi segítségnyújtást igényel, és a külön jogszabályban meghatározott gondozási szükséglete fennáll, a részére jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosító köteles a házi segítségnyújtást is nyújtani, illetve a Szoc.tv. 65. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben megszervezni (SzCsM rend. 28. § (5) bekezdés). A módosítás a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás tekintetében **hatályon kívül helyezte** az SzCsM rend. 29. § (3) bekezdésének második és harmadik mondatát.

A közösségi ellátások kapcsán a szabályozás akképp módosult, hogy a közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor munkakörben alkalmazott személynek a foglalkoztatás kezdő időpontjától rendelkeznie kell a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet által kiadott közösségi pszichiátriai ellátással kapcsolatos képzés tanúsítványával. Felmentés adható, amennyiben a munkakört betöltő személy a képzésben már hallgatói jogviszonnyal rendelkezik és azt – a korábbi négy év helyett – **két éven** belül elvégzi. A közösségi pszichiátriai ellátással kapcsolatos képzésre történő jelentkezéseket a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézethez kell benyújtani (SzCsM rend. 39/I. §). Leírtakat a közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor munkaköröknek az R. hatálybalépését követő betöltése esetén kell alkalmazni.

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény **a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása** esetében az elszámoláskor a látogatási és eseménynapló alapján naponta összesített, a Szoc.tv. szerint megállapodást kötött ellátottak számát veszi alapul. Az összhang megteremtése érdekében az SzCsM rend. **10. számú melléklete** szerinti „Nappali ellátásban részesülők látogatási és eseménynaplója” kiegészült „A pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása esetén a Szoc.tv. 94/B., illetve 94/D. §-a szerinti megállapodással rendelkezők száma összesen” kategóriával.

A családsegítés kötelező szakmai létszáma tekintetében a hatályos szabályozás szerint **30 000 lakosra vetítve** – és nem 30 000 lakosonként – szükséges 2 fő szociális segítőt vagy tanácsadót foglalkoztatni (SzCsM rend. 2. számú melléklete)

A jogszabályváltozások okán **két utaló szabály módosítása** volt indokolt. Az ellátást igénybe vevőkkel közvetlenül foglalkozó személyek alatt a továbbiakban a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 2. számú mellékletének I. „Ágazatspecifikus munkakörök a szociális területen” cím alatt megjelölt munkakörökben foglalkoztatottakat kell érteni (SzCsM rend. 6. § (11) bekezdés). Az étkeztetés keretében biztosított élelmiszer nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmának alsó értékeit a következőkben a vendéglátó termékek előállításának feltételeiről szóló 67/2007. (VII. 10.) GKM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelet melléklete tartalmazza (SzCsM rend. 21. § (3) bekezdés).

Az R. a fentiek mellett pontosította a jogszabály szóhasználatát, valamint az egyértelmű értelmezés érdekében hatályon kívül helyezett bizonyos szövegrészeket.

3.) Az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről szóló 81/2004. (IX. 18.) ESzCsM rendelet (Vr.)

A közösségi pszichiátriai ellátással kapcsolatos képzések szabályrendszere azzal egészült ki, hogy az **orvos, illetve a klinikai szakpszichológus** képesítéssel rendelkezők esetében a képzéseknél az elméleti oktatás 40 óra, a gyakorlati oktatás 10 óra (Vr. 16. § (5) bekezdés).

Készítette:

Dr. Boros Bernadett
Szociális és Gyámhivatal

Információk elérhetőségekről, változásokról

Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2009. május)

Település	Távozó/távol lévő jegyző neve	Változás oka	Új jegyző neve	Jogviszony alapja	Változás időpontja	Megjegyzés
Bugac-Bugacpusztaháza			Dr. Bagócsi Károly	helyettesít	2009. május 1.	2008.05.01.-2008.10.31. 2008.11.01.-2009.04.30. 2009.05.01.-2009.08.31.

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter
lorincsik.peter@darkh.hu
62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

☎ 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu